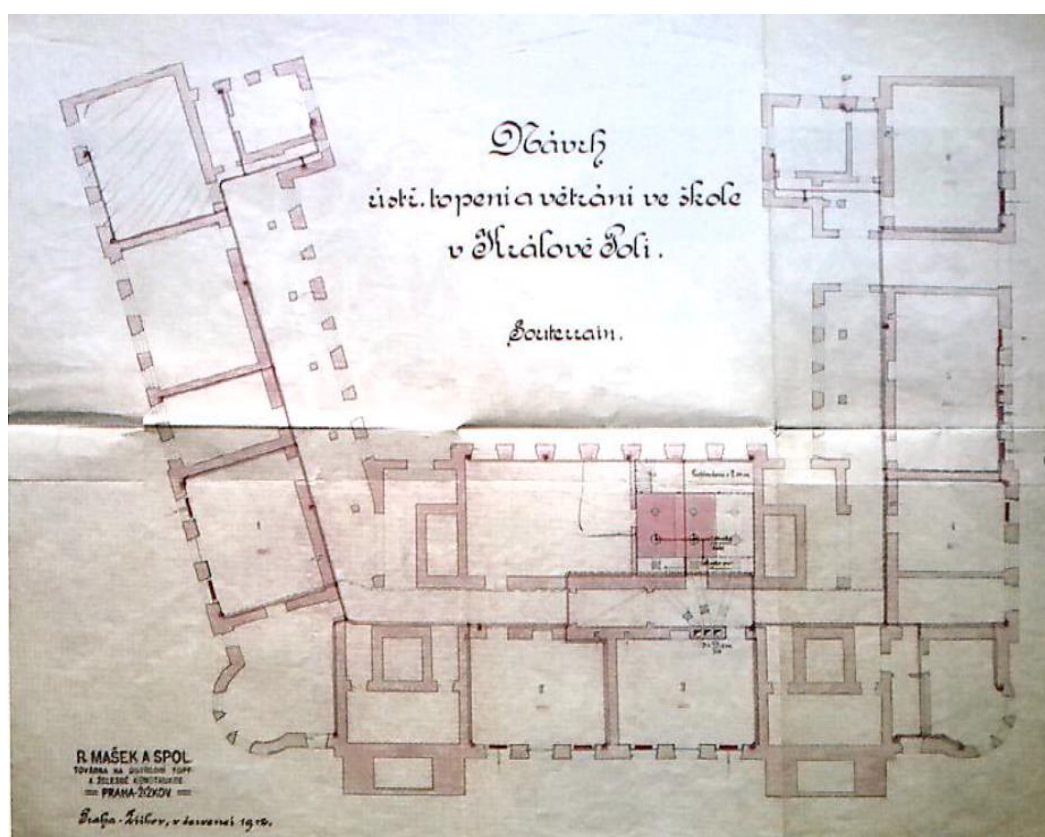
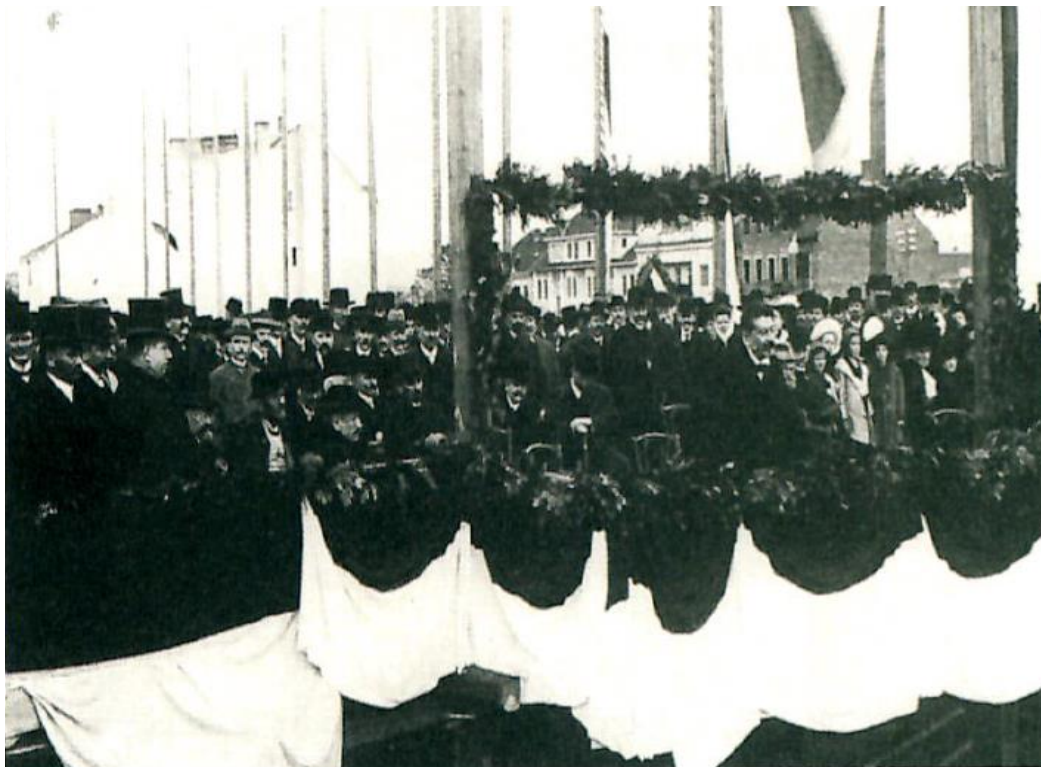

ÚNOR 2024

Nedávno jsme slavili 100 let od zahájení vyučování na zdejší škole, na našem Slovaňáku. Ani jsme se nenadáli a už uplynulo dalších 10 let! Chcete si připomenout, jak to bylo?

Základní kámen stavby byl položen už 20. října 1912.

Jeden z nejlépe zachovaných výkresů
z původních stavebních plánů na novou školu (1912).

Kolaudace budovy proběhla dne 26. ledna 1914, 1. února byla škola místním farářem o. Albertem Mrázkem požehnána, a již 3. února téhož roku vstupovali dívky a hoši do školní budovy, která byla na tu dobu poměrně hodně moderní. Nechybělo ústřední topení, plynové osvětlení, domácí telefon a vodovodní zařízení, poháněné elektrickým motorem.

Ve třídách byly zřízeny vestavěné skříňky a na chodbách šatny pro žáky. V průčelí byl umístěn nápis „Po věky zde stůj - Ved' - Chraň - Vzduřuj!“. Nad ním výrazné průčelí budovy s hodinami a alegorickými sousošími.

Dále se počítalo s ústředním elektrickým zvoněním a instalací věžních hodin. Prvním ředitelem dívčí měšťanky se stal Čeněk Vorel, ředitelem chlapecké měšťanské školy byl jmenován Jindřich Noháček.

Škola tehdy plnila nejen svoji výchovně-vzdělávací funkci, ale také významnou sociální úlohu. Po světové válce v době hospodářské krize pomáhala škola ve spolupráci s jinými organizacemi nejvíce postiženým žákům. Chudí žáci dostávali zdarma učebnice a psací potřeby, svačiny i obědy, někdy dokonce i ošacení, zejména obuv. Někdy se podařilo vybrat i na vánoční nadílku pro děti nezaměstnaných rodičů.

S významnou iniciativou přišel učitel na obecné chlapecké škole František Tálský, když uspořádal čtyřicetidenní prázdninový pobyt pro chudé žáky v Lomničce a Moravském Krumlově. Tyto akce se dokonce opakovaly a k jejich organizování přistoupily po královopolském vzoru i některé další školy.

Stavební úpravy probíhaly i ve 20. a 30. letech minulého století: byla založena školní zahrádka, do tříd byly umístěny zasklené nástěnné police (dnes jsou zachovány pouze v kabinetu přírodopisu), v roce 1936 vznikla díky místní školní radě přístavba školy v Bulharské ulici – škola tak získala tělocvičnu se sprchami, přednáškovou síň a dílny umístěné v přízemí.

Ve 30. letech minulého století sídlilo v budově několik škol: chlapecká a dívčí obecná škola v přízemí, chlapecká a dívčí měšťanská škola se sídlem v 1. a 2. poschodí. Každá škola měla vlastní správu.

Dne 28. března 1930 sdělila Kancelář prezidenta republiky vedení všech škol informaci, že prezident Tomáš Garrigue Masaryk souhlasil, aby škola nesla název Masarykova měšťanská škola v Brně-Králově Poli. Nápis na škole zněl MASARYKOVY ŠKOLY.

Jenomže přišla 2. světová válka a vyučujícím i žákům nastaly těžké časy. Již v době mobilizace byla škola ve dnech 26. září a 5. října 1939 zabrána k vojenským účelům a nevyučovalo se.

Během okupace byl dokonce ředitel chlapecké měšťanské školy Metod Kubíček coby činovník sokolské župy vzat do vazby a vězněn na Špilberku. Od 17. ledna do 3. března 1940 se z důvodu nedostatku paliva nemohlo vyučovat. Z knihoven byly odstraněny knihy, které byly považovány za závadné, stejně jako obrazy, mapy a další pomůcky, které nebyly v souladu s panujícími poměry. Česká zemská školní rada pro Moravu v Brně nařídila dne 24. června 1940 zastavit zápisy do školní kroniky a tyto knihy jako závadné zapečetit a uložit tak, aby nebyly přístupné.

Označení školy a všech místností ve škole muselo být dvojjazyčné, z nápisu na škole bylo odstraněno pro Němce dráždivé slovo „Vzdoruj!“ Název školy byl změněn na Volksschule für Jungen und Mädchen in Brünn-Königsfeld neboli Obecná škola chlapecká a dívčí v Brně-Králově Poli. Název Měšťanská škola byl nahrazen označením Hlavní škola (na Školním náměstí – am Schulplatz).

Deutsch IV.A.

4. Schularbeit.

5.

Hauptschule für Mädchen am Schulplatz in Brünn-Königsfeld
Hlavní škola dívcí na Školním náměstí v Brně-Král. Po

Dalo by se pokračovat dále. Historie školy je bohatá a lze stále objevovat nové a nové informace a poznatky. Díky Moravskému zemskému archivu máme zdigitalizovány školní kroniky z období od 1. září 1940 (dle zápisů se však ze začátku jedná očividně o školu dívčí) do konce školního roku 1997 čili 57 let života školy! Zda ještě někde leží předchozí školní kroniky, od začátku vyučování v roce 1914 do zmiňovaného data 24. června 1940, kdy se zápisy zastavily, kroniky zapečetily a schovaly, Bůh ví. Dále se už muselo psát tak, aby to vyhovovalo německým úřadům.

Leden 1945.

Vánoční prázdniny byly prodlouženy do 11. ledna, pak do 23. ledna a nato na neurčito.

Vánoční prázdniny.

V době prodloužených vánočních prázdnin záhyne se scházely dvakrát týdně do vytopené učebny se školní budov v Král. Byli na Mojžíšově náměstí k radování domáckých i školů z jar. německého, z jar. českého, z počtu, z zeměpisu, z přírodovědy a z náboženství.

Zaměstnání začalo v době prodloužených vánočních prázdnin.

Vedle toho byli v této době členové školního sboru zaměstnáni na obecním úřadě.

Zaměstnání učitelstva

Dne 15. ledna onemocněl odb. uč. Emanuel Zbránek.

Onemocnění člena sboru,

Na výletě

červen 1947

Po 2. světové válce obdrželi žáci žákovské knížky a byla zřízena školní družina. Ve školním roce 1950/1951 došlo podle Nového školského zákona k reorganizaci školy a ze všech škol soustředěných na Slovanském náměstí byla vytvořena 25. osmiletá střední škola v Brně s 25 třídami a s 880 žáky. V 50. letech sloužila škola také pro hluchoněmé děti.

Od 1. února 1951 byly zavedeny žák. knížky a nový školní řád. Žák. knížky se dobře osvědčily. Nový školní řád nebyl do důsledků prováděn pro krátkost času. Učitelský sbor i žákyně se zaměřovaly na jednotlivé body, které byly důsledně dodržovány.

Od 1. března byla při naší škole zřízena družina. Ž. naší škole ji navštěvovalo 33 žákyní.

Nový škol.
řád

Družina

Z důvodu další školní reformy byla zřízena od školního roku 1960/1961 základní devítiletá škola, kterou v daném roce navštěvovalo 1167 žáků a učitelský sbor čítal jen 38 pedagogů, což si dnes nedokážeme představit.

Další změna v organizaci vzdělávání byla provedena v následujícím školním roce čili 1961/1962, kdy část žáků 1. - 5. ročníků přešla na Základní devítiletou školu (ZDŠ) zřízenou na Slovanském náměstí 7 (dnešní budova Gymnázia Slovanské náměstí), a vyšší třídy přešly z dvanáctiletky na ZDŠ na Slovanském náměstí 2.

(Čerpáno ze Sborníku ke 100. výročí otevření školní budovy - Milada Klimešová, a ze školních kronik.)

A pokračovat budeme příště. Nyní se přeneseme do 20. let 21. století a řekneme si, co vše během tohoto slavnostnějšího února proběhlo u nás ve škole.

Protože 110. výročí otevření školy připadlo na sobotu 3. února 2024 a den předtím byly pololetní prázdniny, věnovali jsme oslavě první únorový den. Od rána hrály ve školním rozhlasu dobové písničky, byť byly spíše prvorepublikové než za císaře pána, ale to nám vůbec nevadilo.

Pan ředitel pozdravil všechny prostřednictvím rozhlasu coby náš kapitán a popřál dobrou plavbu do dalších let. Kdo chtěl, mohl přijít do školy ve starých šatech (nebo se převléknout), kterými jsme se aspoň trošku navrátili o několik desítek let zpátky. Je krásné (a myslím, že mnozí žáci překvapeně koukali), jak si i dospělí dovedou hrát. Pohladí to na duši. I velcí mají leckdy dětskou duši a netváří se stále vážně. Vždyť „jen pro ten dnešní den stojí za to žít...”

I v některých třídách se děti zapojovaly, třeba do výzdoby, zkoušely psát „starým“ perem...

Některé třídy pokračovaly v prohlídce starého protiatomového krytu s panem školníkem, jenž se coby průvodce zhostil této role na jedničku. Vždyť vojenská historie je jeho koníčkem!

Máme z toho všeho radost a velmi rádi se o ni dělíme. A pokud je vám líto, že jste nestihli přičichnout k této neobvyklé atmosféře, nevěšte hlavu. Na jaře, snad v květnu, jsou v plánu oslavy 110 let školy i pro veřejnost.

Můžete se těšit a třeba přijít také ve starobylém oblečení.

Na 1. stupni chodily děti opět bruslit, když to podmínky dovozovaly.

Počasi v únoru chvílemi připomínalo jaro. Teplotami, sněženkami či naběhlými pupeny zlatých dešťů a jiných křovin či dřevin. Člověk by řekl, že je to nějaké pomatené. Roční období už leckdy není takové, jaké se učí žáci v prvouce. Jistě to souvisí s oteplováním planety Země, což pro lidstvo není dobrá zpráva. Každý jedinec na planetě může nějak přispět - buď pozitivně, či negativně. Můžeme třídit odpad, šetřit vodou a energiemi, nekupovat zbytečnosti, dávat přednost ovoci a zelenině vypěstované u nás a prodávané v době jejich dozrávání (a ne v plastových krabičkách), vyzkoušet bezobalovou prodejnu, používat plátěné tašky a pytlíky... a tlačit na politiky, aby zohledňovali ekologii a ochranu přírody při svých rozhodnutích.

Pátáci vyrazili s paní učitelkou na dopravní hřiště na Riviéru zopakovat si zásady bezpečné jízdy na kole.

Třídy I. B a I. C se podívaly do Olomouce do svíčkárny SoyCa. Děti barvily svíčky, odlévaly mýdélka a sypaly soli do skleničky.

Nechyběly programy v Knihovně Jiřího Mahena zaměřené na zvířátka anebo na rýmy a šprýmy.

Ještě se musíme zmínit o školní družince a oblíbeném tradičním únorovém karnevalu, určeném žákům 1. až 4. ročníků, jež družinu navštěvují. Pokusíme se v příští kronice dodat aspoň malou fotografickou ukázkou.

Na 2. stupni se opět soutěžilo v anglickém jazyce. Zde předáme slovo paní učitelce PaedDr. Miladě Zezulové:

*Ve dnech 15. a 16. února 2024 se v Brně konalo okresní kolo soutěže v anglickém jazyce. Naši školu reprezentovaly vítězky školního kola - **Adina Stachová ze VII. D** a **Karolína Budařová z VIII. C**. Ve velmi početné konkurenci 50 soutěžících v každé kategorii dosáhla děvčata skvělých výsledků.*

Adina Stachová obsadila 12. místo a Karolína Budařová vybojovala úžasné 3. místo. Oběma děvčatům srdečně blahopřejeme a děkujeme za vzornou reprezentaci naší školy.

A když jsme u anglického jazyka, je třeba zmínit, že zájemci z řad VIII. B a C se zapojili jeden únorový týden do tradičního projektu Active English Week a procvičili si tento cizí jazyk díky intenzivní výuce s rodilými mluvčími.

V lednovém čísle školní kroniky jsme zmiňovali školní kolo biologické olympiády. Uvedli jsme jména těch, kteří postoupili do okresního kola, ale nestihli jsme zveřejnit fotku z předávání cen za účasti pana ředitele Mgr. Davida Jalového a vyučujících biologie Mgr. Lucie Valové a Mgr. Hany Hamplové. Tak aspoň teď se můžeme pokochat usměvavými tvářemi.

Ač byla téměř celá republika bez sněhu, přesto přihlášení sedmáci vyjeli do Jeseníků na Dolní Moravu, kde trénovali lyžování alespoň na uměle dosněžované sjezdovce. Někteří stáli na lyžích poprvé, jiní se více zdokonaľovali v této sportovní disciplíně. Ale měli se dobře a nikdo se nezranil, a to je nejdůležitější. Více prozradí ukázka fotodokumentace. Děkujeme Mgr. Sylvě Tůnové, velitelce obou turnusů lyžařského výcvikového kurzu, dále Mgr. Sylvě Homolkové, Mgr. Martině Radové, Mgr. Lence Veselé, Ing. Lubošovi Dvořáčkovi a Bc. Tomáši Otrubovi, našemu věrnému společníkovi na LVK.

Ne všichni sedmáci se chtěli nebo mohli zúčastnit lyžařského výcvikového kurzu a je to vždy respektováno. Tito žáci chodili do školy, ale moc se nám líbí, jak se jim někteří vyučující věnují.

Například Mgr. Martina Slavíková vzala „svých“ sedm dětí do brněnské zoologické zahrady, kde měli tuze pěkný program, protože byli u toho, když dovezli z Hluboké nad Vltavou čtyři pelikány a vypouštěli je do jejich nového domova. A cestou ze ZOO potkali herce z Městského divadla Alana Novotného. Sami žáci by ho asi nepoznali, ale jejich třídní je milovnicí divadelních her a díky ní vznikla fotka na památku.

Oslovili jsme bývalé zaměstnance a žáky spjaté se základní školou na Slovanském náměstí.
Vzniklo z toho zajímavé povídání:

Základní škola Slovanské náměstí byla pro mě velkou a důležitou součástí mé cesty ke vzdělání, a to především ze strany skvělé práce učitelů, kteří mi vždy i přes mé časté nepochopení látky ve výuce pomohli dojít k pochopení a najít cestu se otevřít a objevit úžasný kolektiv přátel, s kterými se vidáme i tři roky po našem odchodu na střední školu.

Slovaňák mi též pomohl se rozvíjet a díky možnostem několika soutěží a aktivit, které škola poskytuje, mi též velice pomohla posílit mé zájmy a v devátém ročníku si zvolit ten pravý obor, který bych chtěla po dokončení základní školy dál rozvíjet a studovat.

Ač mnohým studentům doba postkovidová narušila vzdělání, já s radostí nedokážu práci vyučujících ze Slovaňáku popsat jinak než jako ukázkovou. Díky jejich trpělivosti a pevné vůli mně a mým vrstevníkům dokázali zařídit vzdělání stejné jako nyní ze školních lavic, a ač se nám v té době blížily přijímačky na střední školy, nezastavilo je to a dodali nám veškeré potřebné vzdělání, které nám také opravdu pomohlo tuto nepěknou dobu zvládnout.

Čas teče jako voda a toto výročí je jasnou ukázkou. Naše škola si prošla značnou částí historie, přivítala mnoho zvědavých prvňáčků a provedla je dětstvím až k zdatným deváťákům. Za tu dobu školou prošlo stovky žáků, vyučujících a jiných pracovníků, kteří díky svým dovednostem zanechali na škole kus historie, a ač je 110. výročí velký věk, je to jen začátek nové etapy pro nové generace dětí, kterým naše škola otevře cestu ke vzdělání. Slovaňák je jasným důkazem toho, že i učení může být zábava.

Jana Hanušová

Autorkou obrázku Jana Hanušová, studentka 3. ročníku Střední školy umění a designu v Brně

Na jaře školního roku 2012/2013 jsem nastoupil na ZŠ Slovanské náměstí jako údržbář. Od nového školního roku jsem se stal školníkem. V průběhu šesti let, kdy jsem pracoval na ZŠ, jsem se podílel na některých opravách a rekonstrukcích školy. Díky paní učitelce Jitce Peškové jsme opravovali a zvelebovali školní skleník.

Na letní prázdniny byl naplánován větší rekonstrukce a opravy školy. Jako např. nová střecha, výměna oken, v nové části školy rekonstrukce elektrického vedení, v celé škole pak rekonstrukce záchodů, koupelen v družině, zateplení nové budovy a fasády na celé škole a řada dalších větších či menších oprav. Každoročně se malovaly třídy, chodby a další prostory školy. V některých učebnách se opravovaly podlahy. Řada dalších oprav se prováděla během celého školního roku. Díky obětavé práci uklízečů byla vždy škola připravena na zahájení nového školního roku.

Jsem rád, že jsem mohl být součástí dobrého kolektivu na ZŠ Slovanské náměstí.

František Uzel

~

Základní škola Slovanské náměstí je nedílnou součástí života naší rodiny už několik generací. Školu, tehdy zářící novotou, začala jako první navštěvovat moje babička Anna, rozená Zavřelová (narozena 1908).

Později do stejné budovy vodila svoje tři děti. Jedním z nich byl náš tatínek Josef Kočvara (narozen 1933), který do školy chodil v neklidných dobách 2. světové války.

Moje starší sestra Hana sem vstoupila poprvé v roce 1965 a dodnes vzpomíná na pana učitele Svobodu, který ji svým laskavým přístupem pomohl zdolat nástrahy první třídy.

Já začala povinnou školní docházku na své alma mater plnit v roce 1972. Vzpomínám na okouzlení z krásně malovaných stropů na chodbách, z vyřezávaných políček v šatnách, na zeleně natřené školní lavice s otvory na lahvičku s inkoustem a prohlubněmi na odložení pera. Paní učitelka Nývltová byla přísná, ale přitom vlídná a spravedlivá. Byli jsme její poslední žáci před odchodem do důchodu a chodili jsme ji se spolužáky navštěvovat domů ještě několik let poté. Nesmím zapomenout ani na pana školníka Tribulu, v jehož proskleném království nad schodištěm jsem nejednou našla svoje zapomenuté cvičky nebo šálu, nebo paní hospodářku Staňkovou, která se školou spojila většinu svého profesního života.

V páté třídě nás učila p. uč. Jiřina Kunstová, která nám dala skvělý základ pro přechod na druhý stupeň.

A tady už přibýlo vyučujících - laskavý bělovlasý češtinář Antonín Reček, matikářka přísná, ale plná humoru Libuška Plchová, hodná fyzikářka Jarka Klemensevičová, na dějepis boubelatá Marie Vodová, na zeměpis ležérní Eva Koutná, v tělocvičně i na hřišti sportovně elegantní Jana Budínová, v dílnách Milan Merkl, který se líbil nejedné z nás. Ale hlavně naše milovaná Miladka Sedláková - třídní učitelka, která nás učila chemii a přírodopis. Byla laskavá, ale dovedla se i pěkně naštvat. Vždy však byla spravedlivá a měla zdravý nadhled, se kterým řešila naše průšvihy. Ačkoliv je to už neuvěřitelných 43 let od ukončení povinné školní docházky, dodnes jsme spolu v kontaktu a nejednou mi pomohla radou a povzbuzením při řešení různých životních situací.

Zatím poslední z naší rodiny, který navštěvoval tuto školu, je sestřin syn Martin Jaspar (narozený v roce 1980). Postupně se většina z nás odstěhovala a tak v současnosti zde bohužel nemáme žádného „zástupce“. Ale tiše doufám, že třeba další generace...? ☺

Moje drahá školo, do dalších let ti ze srdce přeji skvělé kantory i nepedagogické zaměstnance školy, bez kterých by to nešlo, vnímavé žáky a rozumné rodiče.

Dagmara Hanáková, roz. Kočvarová

~

ZŠ Slovaňák je dlouholetým přítelem naší rodiny. Navštěvovala ji totiž už moje prababička, v jejích šlépějích pokračovala babička, a o několik let později jsem i já se svými sourozenci měla tu čest stát se jejím studentem.

Toto období ve mně zanechalo mnoho nezapomenutelných zážitků, včetně účasti na projektu Příběhy našich sousedů s pamětníkem panem Zdeňkem Winklerem. V rámci projektu jsem mohla absolvovat i besedu zaměřenou na hlasovou výchovu s paní redaktorkou Českého rozhlasu.

Dále si vážím, že mě škola v době mých zdravotních problémů podpořila! Nikdy nezapomenu na to, když mne paní hospodářka v průběhu mé hospitalizace přišla navštívit na JIP a donesla mi své vlastnoručně ušité výrobky jako narozeninový dárek spolu s přáním brzkého uzdravení.

To mě velmi potěšilo! Mé velké poděkování patří všem, kteří mě v době mého základního vzdělávání provázeli mojí plavbou, ale především panu řediteli za jeho laskavý přístup a otevřenost k nám žákům. Na tuto školu budu navždy ráda vzpomínat!

Evodia Matejov

~

Je to možné? Opravdu 10 let? Ano, je to tak. Od krásného 100letého výročí našeho SLOVAŇÁKU už uplynulo deset let.

Oslavy se vydařily - vydání sborníku ke 100. výročí školní budovy, akademie školy, setkání s absolventy. Co je nového? To nevím, protože už téměř 9 let trávím na snad zaslouženém odpočinku. Věřím, že škola si stále vede úspěšně, má dost šikovných žáků a sympatických učitelů včetně milého pana ředitele.

Já občas bývalé žáky potkávám, jsem ráda, že se ke mně hlásí. Některé své spolužáky také vídám, ve studiu jsme pokračovali na protějším gymnáziu. Scházíme se každých 5 let, letos to bude padesát let od naší maturity. Kolem budovy chodím občas nakupovat, vždy na mne zasvítí svým novým kabátkem a já na ni mrknu levým okem.

Na školu nikdy nezapomenu, provázela mě od prvních nesmělých krůčků až těm posledním zaměstnaneckým. Vzpomínám na kolegy, se kterými se vidím na společných akcích.

Pamatuji si také veselé přebrepty žáků:

Literatura - Shakespeare - to mi něco říká, ale nevím co. Julie byla z rodu Kapetovců (Kapuletů).

Rčení - Sytý hladovému nevaří. Jsou oba stejní - jeden za 18 a druhý bez 2 za šestnáct.

Hudba - Bedřich Smetana napsal Provdanou nevěstu.

Škola mne stále provází, večer při usínání slyším odbíjení věžních hodin. Naší šikovné „stařence“ přeji vše nejlepší do budoucích let. Skončím verši svého staršího syna.

Dítě - posel budoucnosti

Z dvou semen vykovaných v jedno

Z touhy zasadit nový strom

Ze síly horské bystřiny

rodí se kojenci bytí

malé nešikovné nic

schopné převrátit vesmír

Danuše Ducháčková (Kressová)

~

Milá školo!

Tak ty prý letos slavíš jubileum. Je to už 110 let, co připravuješ své žáky pro život. Také jsem loni oslavil jubileum. Bylo tomu 60 let, co jsem tě opustil jako žák třídy 9.D třídní učitelky Jarmily Dostálové. Jaké to tenkrát ve škole bylo? Počet žáků ve třídě často koketoval s magickou hranicí 40. Učilo se i na směny, půl týdne dopoledne, půl týdne odpoledne a příští týden naopak. Zažil jsem ještě dobu, kdy každá lavice měla dva kalamáře s inkoustem a při psaní se do nich namáčelo pero. Odborníci se tenkrát přeli, jestli psaní propiskou (která se objevila) nepokazí žákům rukopis. Dnes udiveně kroutím hlavou, jak jsme mohli přežít bez školního psychologa.

Na své učitele vzpomínám rád. My jsme je museli oslovovat soudruhu/soudružko před jménem, ale dělo se tak většinou jen uvnitř školní budovy. Za všechny bych zde rád připomněl jednoho, který ovlivnil celý můj další život. Do třídy tenkrát vešel drobný blond'atý človíček v bílém plášti. „Jmenuji se Arnošt Mach a budu vás učit fyziku. Se slavným fyzikem Ernstem Machem, rodákem z brněnských Chrlic, mám bohužel společné jen to příjmení a částečně i jméno.“ O slavném rodákovi z Chrlic jsme tenkrát neměli páru. Dnes už možná někteří z vás vědí, že když letí proudové letadlo a hodnota Machova čísla je 2, znamená to, že letadlo letí 2x rychleji, než je rychlost zvuku ve stejném prostředí. Ernst Mach byl uznávaný vědec v oboru experimentální fyziky a filosofie přírodních věd. Jeho myšlenky vedly Alberta Einsteina k formulování teorie relativity. Také byl vynikající učitel, 20 let se zabýval psaním středoškolských učebnic.

Ale zpět k našemu fyzikáři Machovi. Se slavným jmenovcem z Chrlic měl přece jen společné nejen to jméno. Také náš učitel byl vynikající pedagog. Dodnes před sebou vidím, s jakým nadšením pouštěl po skluzavce dřevěné hranolky, aby nám vysvětlil pohyb tělesa po nakloněné rovině, působení třecí síly a zrychlený pohyb. To nebyly fyzikální experimenty, co nám předváděl. To byl přímo obřad! A bylo to nakažlivé. A tak se stalo, že jsem se do fyziky také zamiloval a později se stal fyzikem.

Někteří si možná pomyslíte, fyzika - taková nuda. Vůbec to není nuda. Fyzika je krásná. Abych vám to dokázal, poskládal jsme pro vás malou veršovánku. Kdo vytrváte, v poslední sloce objevíte mé přání nebo radu do života pro všechny žáky naší školy - ty minulé, současné i budoucí.

Zrození génia
aneb
Poučení o tom, kterak Archimédes ke svému zákonu přišel

Vskutku v žádném věku není
příliš pozdě k poučení.
Proto poslyš starou báji,
která zrnko pravdy tají:

"Pevný bod vesmírný dejte mi
a páku dlouhou k tomu
a hravě pohnu se Zemí,
jak lístečkem stromu."

Tu slavnou zvolal větu
prý kdysi mudrc starý,
by demonstroval světu
své mechaniky čáry.

Když nenalez bodu
ni vhodné bidlo pevné,
do vany nalil vodu
a že si do ní sedne.

Ochladit čelo touží
uprostřed jižní výhně
jež tělo, ducha souží.
Do vany šplhá svižně.

Sotvaže tělo svoje
do tekutiny vnoří,
myšlenek čilé roje
přírody zákon tvoří:

„Po okraj voda stála,
ted' vylila se dílem,
potopa tato malá
nebyla přec mým cílem ..."

„Co vylilo se z vany,
tím lehčí tělo moje.
Zde do rovnice dány
vztakové síly zdroje."

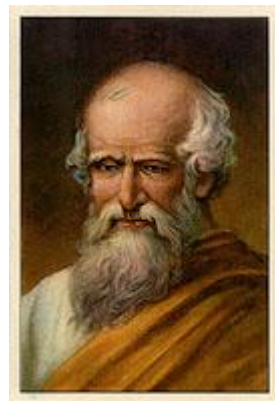
Zajásá srdce kmeta,
z vany ven spěchá záhy,
by dřív než po nich veta,
poznačil nové vztahy.

Však ouha, hlavo dřavá!
Kolem vany jsou louže,
to přece s každým zamává,
když louží noha klouže.

Bum! Génia zrození
spatřilo světlo světa,
na čele boule znamení
a na rtech kletby věta.

A od těch dob každé dítě,
pokud nechce dostat kouli,
zákon odříkává hbitě
muže, který nosil bouli.

Z této báje pro své bytí
poučení plyne sladký plod:
Boule nebudeš na hlavě mítí,
když nalezneš žití pevný bod!

Zdeněk Winkler

Tím povídání o škole, jejich zajímavostech a výročí nekončí. Budeme pokračovat příště.

*Naše milá škola, Slovaňáku drahý, kéž nikdy
nenastane doba, kdy by tvůj hrdý nápis někomu vadil
a chtěl by ho odstranit či překrýt. Přijmi od nás
kytičku symbolických nevadnoucích tulipánů.*

